

МСФЗ 17

Страхові контракти

Даррел Скотт

Березень 2023 року

Національний банк України

Відмова від відповідальності

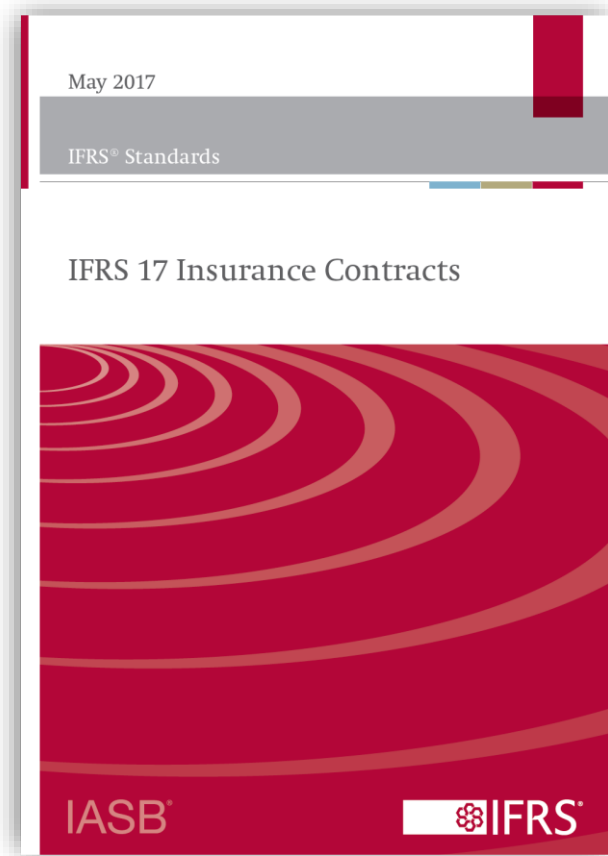
Цей курс містить матеріали, захищені авторським правом IFRS® Foundation, усі права на які захищено. Відтворено Даррелом Скоттом з дозволу IFRS Foundation. Третім сторонам не надається дозвіл на відтворення чи розповсюдження. Для отримання повного доступу до стандартів МСФЗ та інформації щодо роботи IFRS Foundation, відвідайте веб-сайт <http://eifrs.ifrs.org>

Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (International Accounting Standards Board® (IASB)), IFRS Foundation, автори та видавці не несуть відповідальності за будь-які збитки, спричинені діями, або утриманням від дій, на основі матеріалу цієї публікації, незалежно від того, чи такі збитки спричинені недбалістю або інакше.

Якщо не вказано інше, вимоги до бухгалтерського обліку, які є предметом цієї презентації, є стандартами МСФЗ, виданими IASB, які застосовуються 1 січня 2023 року або після цієї дати.

Погляди, викладені в цій презентації, є моїми власними і не обов'язково є поглядами будь-якої організації, з якою я пов'язаний..

Вступ МСФЗ 17 "Страхові контракти"

» МСФЗ 17

- » Заміняє проміжний Стандарт—МСФЗ 4
  - » вимагає послідовного обліку всіх страхових контрактів на основі поточної моделі оцінки
  - » надасть корисну інформацію про прибутковість страхових контрактів
- ## » Набуття чинності – 2023 рік
- » порівняльна інформація з перерахунком за один рік
  - » допускається дострокове застосування

Програма

МСФЗ 17 Програма

Сесія 1	Резюме: базова модель і підхід на основі розподілу премії (РАА)
Сесія 2	РАА у порівнянні з підходом незароблених премій
Сесія 3	Виклики у застосуванні РАА
Сесія 4	Вимоги до розкриття та представлення інформації
Сесія 5	Перехід, презентації та розкриття інформації про перехід
Сесія 6	Аудиторські звіти та дотримання МСФЗ
Сесія 7	

Презентація та розкриття інформації

Презентація та розкриття інформації

Резюме : Навіщо був розроблений МСФЗ 17

МСФЗ 4

Економіка бізнесу відображена погано

Відсутність актуальної та прозорої інформації

Застосування МСФЗ 4	Порушує розуміння
<p>Брак корисної інформації</p> <ul style="list-style-type: none"> • Старі або застарілі припущення • Опціони та гарантії не повністю відображені в оцінці • Використання «очікуваної прибутковості утримуваних активів» як ставки дисконту	<p>Фундаментальні економічні показники не обов'язково відображаються у звітних показниках МСФЗ</p>
<p>Непрозора прибутковість</p> <ul style="list-style-type: none"> • Непослідовне визнання прибутку • Використання не загальноприйнятних оцінок	<p>Порівняння за джерелом прибутковості безпідставно складне</p>

МСФЗ 4

Відсутність порівнянності

Застосування МСФЗ 4	Порушує розуміння
Неузгодженість Ті, хто звітує за МСФЗ, використовують різні підходи у страхуванні	<ul style="list-style-type: none"> • Неузгодженість ускладнює, а то й унеможлиблює порівняння між суб'єктами господарювання та в різні моменти часу
Неузгодженість у групах Дочірні підприємства консолідовані з використанням різних підходів	
Неузгодженість з іншими МСФЗ <ul style="list-style-type: none"> • Прибуток включає депозити • Прибуток касовим методом	<ul style="list-style-type: none"> • Неузгодженість ускладнює галузеві порівняння та робить незрозумілими (незручними) групові порівняння

МСФЗ 4

Типовий наявний звіт про доходи

Прибуток або збиток	20x1
Валові премії	16 321
Передані премії	-816
Інвестиційний дохід	9 902
Загальний дохід	25 407
Доходи та витрати за вимогами	-13 827
Передані вимоги та витрати	368
Аквізиційні витрати	-1 259
Зміни у страховому зобов'язанні	-9 308
Загальна сума витрат	-24 026

На готівковій основі, включаючи депозити.

Несумісно з іншими галузями

Джерело доходу визначити важко

Включає виплату депозиту

Включає кілька факторів

МСФЗ 4

Типовий існуючий баланс

Витяг з бухгалтерського балансу	20x1
Відстрочені аквізиційні витрати	8 083
Дебіторська зборгованість за преміями	2 798
Активи за договорами перестраховування	20 572
Інвестиційні активи	226 297
Загальні активи	XX
Зобов'язання за договором страхування	211 010
Незароблені премії	5 595
Нерозподілені зобов'язання	18 295
Загальна сума зобов'язань	XX

- Кілька статей,
- Неузгоджена термінологія
- Непослідовна оцінка
- Важко зрозуміти зміни

Цілі 2 етапу

Прозорість і якість

Більш
корисна та прозора інформація

Краща
інформація про прибутковість

- » Вимагає послідовного обліку всіх страхових контрактів
- » Базується на поточній моделі оцінки
- » Надає уявлення про прибутковість/стійкість моделі страхування
- » Розкриває порівнювану інформацію між компаніями
- » Допомогає інвесторам зрозуміти показники діяльності

Удосконалення МСФЗ 17

Прозорість та корисна інформація

Застосування МСФЗ 4	Застосування МСФЗ 17
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Старі</u> або неактуальні <u>припущення</u> • <u>Опціони та гарантії</u> не повністю відображені в оцінці • <u>Вартість грошей у часі</u> не враховується для зазнаних вимог • Використання <u>ставки активів для дисконтування</u>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Актуальні</u> припущення • Опціони та гарантії <u>повністю відображені</u> • Очікувані вимоги оцінюються на <u>дисконтованій</u> основі. • Ставка дисконту відображає <u>характеристики страхових зобов'язань</u>
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Дохід</u> визнається касовим методом • Використання не загальноприйнятних оцінок	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Неотриманий прибуток</u> визнається по мірі надання страхового покриття • Доступні <u>додаткові показники</u>

Презентація та розкриття інформації

Основні елементи

Загальне розкриття

Баланс	Включає: <i>(Іноді розкривається окремо відповідно до МСФЗ 4)</i>
Зобов'язання/актив за страховим контрактом	Аквізиційні витрати Вартість підписаних/придбаних нових контрактів Дебіторська зоборгованість за преміями Кредити за страховим полісом Незароблені премії Вимоги, що підлягають оплаті
Актив/зобов'язання за контрактами перестраховування	Як зазначено вище

Загальне розкриття

Звіт про доходи	Включає:
Дохід від страхування	На основі нарахування (зобов'язання щодо виконання) Виключає компонент «депозит»
Понесені вимоги та інші витрати	Виключає компонент «депозит»
Результат перестраховування	Представлено окремо від основного страхування
Інвестиційний дохід	Визначається згідно з іншими стандартами
Фінансові доходи / витрати за страхуванням	Нарощування дисконтованої вартості страхових зобов'язань/активів Вплив зміни ставки дисконту (якщо не в ОСІ)

Загальне розкриття

Розкриття приміток	Включає:
Пояснення щодо визнаних сум	Відображення страхової відповідальності у майбутніх періодах Прогнозування вивільнення CSM Аналіз надходжень, фінансових доходів/витрат від страхування та нових контрактів
Суттєві судження	Методи, що використовуються для оцінки вхідних даних Методика оцінки Зміни в методах Еквівалент рівня довірчої ймовірності
Характер та ступінь ризиків	Подібно до розкриття інформації відповідно до МСФЗ 7 Вплив нормативно-правової бази

Загальне розкриття

Бухгалтерський баланс	Пункт МСФЗ	Коментар
<u>Активи</u>		<ul style="list-style-type: none"> Усі очікувані грошові потоки в межах контракту Портфелі контрактів (портфель: контракти, що покривають подібні ризики та управляються разом)
Активи за контрактом страхування	МСФЗ 17.78(a)	
Активи за контрактом перестраховування	МСФЗ 17.78(c)	
<u>Зобов'язання</u>		
Зобов'язання_за контрактом страхування	МСФЗ 17.78(b)	
Зобов'язання_за контрактом перестраховування	МСФЗ 17.78(d)	
<u>Власний капітал</u>		МСБО 1 дозволяє виокремити резервний капітал у власному капіталі
Резервний капітал (за страхуванням)	МСБО (IAS) 1.78(e)	

Загальне розкриття

Звіт про прибутки та збитки	Пункт МСФЗ	Коментар
Дохід від страхування	МСФЗ 17.83	МСФЗ 17.85 виключає ефект депозитів
Витрати на страхові послуги	МСФЗ 17.84	
Чисті витрати на утримуване перестраховання	МСФЗ 17.82	¶86 дозволяє подальше розділення
Результат страхових послуг	МСФЗ 17.80(a)	
Інвестиційний дохід		
Фінансовий дохід за страхуванням	МСФЗ 17.87	¶87 не вимагає розділення, однак ¶82 може застосовуватися
Фінансові витрати за страхуванням	МСФЗ 17.87	
Страховий інвестиційний дохід		Не вимагається явно

Загальне розкриття

Звіт про сукупний дохід	Пункт МСФЗ	Коментар
Зміни у справедливій вартості фінансових активів	МСФЗ 7.20	МСФЗ 9 визначає, які активи характеризуються таким чином
Суми перекласифіковані в прибутки та збитки	МСФЗ 7.20	
Страхові фінансові витрати/доходи	МСФЗ 17.88 та .89	
Суми перекласифіковані в прибутки та збитки	МСФЗ 17.91	
Загальний сукупний дохід		

Загальне розкриття

Звіт про зміни у власному капіталі	Пункт	Коментар
Звіт про зміни у власному капіталу (SOCE) має включати вплив на початковий баланс первинного застосування МСФЗ 17 і потенційно МСФЗ 9.	МСБО 8.28	

Режими регулювання

Порівняння

	МСФЗ 17	Solvency II
Грошові потоки	Подібні	Подібні
Дисконтні ставки	<u>Ставка специфічна для зобов'язань</u> , співставна з ринковою	<u>Своп-ставка (20 років) і кінцева форвардна ставка</u>
Ризик	<u>Власне бачення ризику</u> компанією (можливе використання маржі ризику Solvency II)	Єдиний фіксований <u>підхід</u> (маржа ризику — вартість капіталу за фіксованою ставкою 6%)
Неотриманий прибуток	Визнається у <u>Звіті при прибутки та збитки протягом періоду часу</u>	Включено в <u>капітал на початку</u> — прибуток першого дня

Режими регулювання

Показники діяльності

МСФЗ 17		Solvency II	
Активи	ТВ грошових потоків	Активи	ТВ грошових потоків
	Маржа ризику		Маржа ризику
	Неотриманий прибуток		Капітал (перевищення активів над зобов'язаннями)
	Власний капітал		

Неотриманий прибуток

- визнається у прибутках і збитках, коли надається покриття
- надає оцінку майбутньої прибутковості

Зміни в неотриманому прибутку надають інформацію про:

- прибутковість нового бізнесу
- зміни прибутковості діючих контрактів

Звіт про зміни у власному капіталі

Додатковий резерв

	Акціонерний капітал	Нерозподілений прибуток	Страховий резерв	Загалом
Баланс на початок періоду		800	1 000	1800
Нові випущені акції				
Прибуток за період		500		500
Мінус: Переведено в резерв		-250	250	-
Плюс: Переведено з резерву				
Баланс на кінець періоду		1 050	1 250	2 300

МСФЗ 17

Звіт про прибутки та збитки

Прибуток або збиток	20x1	Джерело заробітку очевидне
Дохід від страхування	10 304	Послідовні принципи отримання доходів
Витрати на страхові послуги	-9 069	Послідовні принципи визнання витрат
- Вимоги та витрати за контрактом	-7 362	
- Амортизовані аквізиційні витрати	-1 707	
Прибуток/збиток від перестраховування	-448	Представлено окремо
Результат страхових послуг	787	Перше джерело доходів
Інвестиційний дохід	9 902	
Фінансові витрати за страхуванням	-9 308	Окремі фінансові витрати
Фінансовий результат	594	Друге джерело доходів

Інший сукупний дохід

Приклад

Страховик випускає таку групу контрактів:

- » Одноразова премія в розмірі 10 000 отримана в перший день,
- » Термін дії контракту 3 роки,
- » Процентна ставка
  - » на початку 5%,
  - » на кінець 1 року 10%, після цього залишається незмінною
- » Очікувана сума вимог на кінець року 3 становить 11 000
- » Страховик інвестує в активи, які точно повторюють грошові потоки за зобов'язаннями і ставки

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Грошові потоки виконання (FCF)	Початок
Баланс на початок періоду	-
Нові контракти	-498

Отримана премія в розмірі 10 000 мінус ТВ вимог на суму 11 000, які мають бути виплачені через 3 роки, дисконтовані за ставкою 5%
 $(9\,502) = 498$

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Грошові потоки виконання (FCF)	Початок
Баланс на початок періоду	-
Нові контракти	9 502

Актив при первісному визнанні - 498
плюс отримані премії 10 000

Нове зобов'язання за контрактом 9 502

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Грошові потоки виконання (FCF)	Початок	Рік 1
Баланс на початок періоду	-	9 502
Нові контракти	9 502	-
Процентні витрати	-	475
Коригування через зміну ставки	-	-
Вимоги	-	-
Баланс на кінець періоду	9 502	-

$$9\,502 \times 5\%$$

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Грошові потоки виконання (FCF)	Початок	Рік 1
Баланс на початок періоду	-	9 502
Нові контракти	9 502	-
Процентні витрати	-	475
Коригування через зміну ставки	-	-886
Вимоги	-	
Баланс на кінець періоду	9 502	

ТВ вимог на суму 11 000, які мають бути виплачені через 2 роки, дисконтовані за ставкою 10% = 9 091, Фактичний баланс до коригування 9 977, різниця 886

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Грошові потоки виконання (FCF)	Початок	Рік 1	Рік 2
Баланс на початок періоду	-	9 502	9 091
Нові контракти	9 502	-	
Процентні витрати	-	475	
Коригування через зміну ставки	-	-886	
Вимоги	-	-	
Баланс на кінець періоду	9 502	9 091	

ТВ вимог на суму 11 000 які мають бути виплачені через 2 роки, дисконтована за ставкою 10% = 9 091

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Грошові потоки виконання (FCF)	Початок	Рік 1	Рік 2
Баланс на початок періоду	-	9 502	9 091
Нові контракти	9 502	-	-
Процентні витрати	-	475	909
Коригування через зміну ставки	-	-886	
Вимоги	-	-	
Баланс на кінець періоду	9 502	9 091	

9 091 x 10%

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Грошові потоки виконання (FCF)	Початок	Рік 1	Рік 2	Рік 3
Баланс на початок періоду	-	9 502	9 091	10 000
Нові контракти	9 502	-	-	-
Процентні витрати	-	475	909	1 000
Коригування через зміну ставки	-	-886	-	-
Вимоги	-	-	-	-11 000
Баланс на кінець періоду	9 502	9 091	10 000	-

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Контрактна сервісна маржа (CSM)	Початок
Баланс на початок періоду	-
Нові контракти	498
Процентні витрати	
Вивільнення CSM	
Баланс на кінець періоду	

Первісне визнання FCF активу 498, компенсоване CSM зобов'язанням

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

CSM	Початок	Рік 1
Баланс на початок періоду	-	498
Нові контракти	498	-
Процентні витрати	-	25
Вивільнення CSM	-	-
Баланс на кінець періоду	498	-

$498 \times 5\%$
Без коригування на
зміну процентної
ставки

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

CSM	Початок	Рік 1
Баланс на початок періоду	-	498
Нові контракти	498	-
Процентні витрати	-	25
Вивільнення CSM	-	-183
Баланс на кінець періоду	498	

З використанням
дисконтованих одиниць
покриття

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Контрактна сервісна маржа (CSM)	Початок	Рік 1	Рік 2	Рік 3
Баланс на початок періоду	-	498	340	174
Нові контракти	498	-	-	-
Процентні витрати	-	25	17	90
Вивільнення CSM	-	-183	-183	-183
Баланс на кінець періоду	498	340	174	-

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Звіт про прибутки та збитки	Рік 1
Дохід....	Тут не деталізовано
Андеррайтинговий дохід	183
Процентний дохід*	-433
Процентні витрати	
Прибуток або збиток	

Передбачає інвестування премії у відповідні активи

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Звіт про прибутки та збитки	Рік 1
Дохід	Тут не деталізовано
Андеррайтинговий дохід	183
Процентний дохід*	-433
Процентні витрати	
Прибуток або збиток	Процентний дохід (10к x 5%) 500 Відсотки скориговані на зміну ставки -933 Всього -433

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Звіт про прибутки та збитки	Рік 1
Дохід	Тут не деталізовано
Андеррайтинговий дохід	183
Процентний дохід*	-433
Процентні витрати	386
Прибуток або збиток	

Процентний дохід (10к x 5%)	-500
Відсотки скориговані на зміну ставки	866
Всього	386

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Звіт про прибутки та збитки	Рік 1	Рік 2
Дохід	Тут не деталізовано	
Андеррайтинговий дохід	183	183
Процентний дохід*	-433	957
Процентні витрати	386	
Прибуток або збиток	136	

Процентний дохід по
переоціненому залишку(@ 10%)

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Звіт про прибутки та збитки	Рік 1	Рік 2
Дохід....	Тут не деталізовано	
Андеррайтинговий дохід	183	183
Процентний дохід*	-433	957
Процентні витрати	386	-926
Прибуток або збиток	136	

Процентні витрати за переоціненими зобов'язаннями @10%

Процентні ставки

Приклад

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Звіт про прибутки та збитки	Рік 1	Рік 2	Рік 3
Дохід....	Тут не деталізовано		
Андеррайтинговий дохід	183	183	183
Процентний дохід*	-433	957	1 052
Процентні витрати	386	-926	-1009
Прибуток або збиток	136	213	226

Процентні ставки Приклад (застосовуючи OCI)

Одноразова премія в розмірі 10 000, термін дії контракту 3 роки, процентна ставка на початку 5%, на кінець 1 року 10%, сума вимог у кінці року 3 становить 11 000

Звіт про прибутки та збитки	Рік 1	Рік 2	Рік 3
Дохід	Тут не деталізовано		
Андеррайтинговий дохід	183	183	183
Процентний дохід*	500	525	551
Процентні витрати	-500	-516	-533
Прибуток або збиток	183	192	202
Процентний дохід в іншому сукупному доході (OCI)	-933	432	501
Процентні витрати в іншому сукупному доході (OCI)	886	-410	-476

МСФЗ 17

Баланс

Виписка з балансу	20x1
Активи за контрактом перестраховання	20 572
Інвестиційні активи	226 297
Сукупні активи	XX
Зобов'язання за страховими контрактами	205 724
Сукупні зобов'язання	XX

Оцінка проведена із застосуванням МСФЗ 9

Усі потоки, які стосуються контракту, разом:

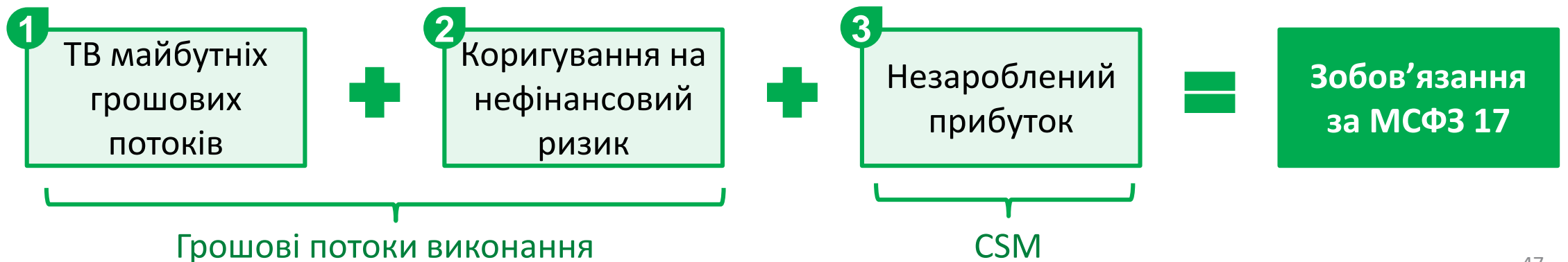
- » Грошові потоки за аквізиційними витратами,
- » дебіторська зоборгованість за преміями та
- » незароблені премії тощо

- » Обмежені статті за контрактними грошовими потоками згруповані разом
- » Послідовна термінологія
- » Послідовна оцінка

Нагадування : оцінка

Всі страхові контракти оцінюються як сума:

- » Грошових потоків виконання (FCF)
  1. Теперішня вартість зважених на ймовірність майбутніх грошових потоків
  2. Плюс чітке коригування на нефінансовий ризик (наприклад, страховий ризик)
- » Контрактної сервісної маржі (CSM)
  3. Незароблений прибуток від контрактів

Первинна фінансова звітність

- » Фінансова звітність за МСФЗ включає 4 первинні звіти:
  - » Звіт про фінансовий стан (баланс)
  - » Звіт(и) про фінансові результати (звіт про прибутки та збитки)
  - » Звіт про рух грошових коштів
  - » Звіт про зміни у власному капіталі
- » МСФЗ 17 (на мою думку) запроваджує п'ятий звіт «Звіт про зміни у страхових зобов'язаннях»
- » Це розкриття об'єднує всі теми, які ми обговорювали

Узгодження

«Звіт про зміни у страхових зобов'язаннях»

- » Розкриття узгоджень відображають, як змінилася чиста балансова вартість контрактів протягом періоду через грошові потоки та визнані доходи і витрати;
- » Для випущених страхових контрактів і утримуваних контрактів перестраховування необхідно розкривати окремі узгодження.
- » Необхідно надавати достатньо інформації, щоб користувачі фінансової звітності могли визначити зміни в грошових потоках і сумах, які визнані в доходах і витратах
- » Необхідно оприлюднювати окремі узгодження для залишку покриття, компоненту збитку та зобов'язання за страховими вимогами

МСФЗ 17

«Звіт про зміни у страхових зобов'язаннях»

Примітки	Теперішня вартість	Маржа ризику	CSM	Зобов'язання
Баланс на початок періоду	163 962	5 998	8 858	178 818
Результат страхових послуг				
Зміни за рахунок:				
- Майбутніх послуг	-784	1 117	-116	217
- Нових прибуткових контрактів	-2 344	969	1 375	-
- Зміни в оцінках, прибуткові	1 452	39	-1 491	-
- Нові обтяжливі контракти	15	108		123
- Зміни в оцінках, обтяжливі	93	1		94

МСФЗ 17

«Звіт про зміни у страхових зобов'язаннях»

Примітки	Теперішня вартість	Маржа ризику	CSM	Зобов'язання
Баланс на початок періоду	163 962	5 998	8 858	178 818
Результат страхових послуг	-702	506	-1 039	-1 235
Зміни за рахунок:				
- Майбутніх послуг	-784	1 117	-116	217
- Наданих послуг	35	-604	-923	-1 492
- Заробленої CSM	-	-	-923	-923
- Звільнення від ризику	-	-604	-	-604
- Коригування на підставі досвіду	35	-	-	35
- Минулих вимог	47	-7		40

МСФЗ 17

«Звіт про зміни у страхових зобов'язаннях»

Примітки	Теперішня вартість	Маржа ризику	CSM	Зобов'язання
Баланс на початок періоду	163 962	5 998	8 858	178 818
Результат страхових послуг	-702	506	-1 039	-1 235
Фінансові витрати за страхуванням	9 087	-	221	9 308
- Майбутні послуги	7 170	-	221	7 391
- Надані послуги	1 917	-	-	1 917

МСФЗ 17

«Звіт про зміни у страхових зобов'язаннях»

Примітки	Теперішня вартість	Маржа ризику	CSM	Зобов'язання
Баланс на початок періоду	163 962	5 998	8 858	178 818
Результат страхових послуг	-702	506	-1 039	-1 235
Фінансові витрати за страхуванням	9 087	-	221	9 308
Грошові потоки	18 833	-	-	18 833
- Отримана премія	-33 570	-	-	33 570
- Вимоги, вигоди та витрати	-14 336	-	-	-14 336
- Аквізиційні грошові потоки	-401	-	-	-401

МСФЗ 17

«Звіт про зміни у страхових зобов'язаннях»

Примітки	Теперішня вартість	Маржа ризику	CSM	Зобов'язання
Баланс на початок періоду	163 962	5 998	8 858	178 818
Результат страхових послуг	-702	506	-1 039	-1 235
Фінансові витрати за страхуванням	9 087	-	221	9 308
Грошові потоки	18 833	-	-	18 833
Баланс на кінець періоду	191 190	6 504	8 040	205 724

МСФЗ 17

«Звіт про зміни у страхових зобов'язаннях»

Примітки	LfRC		LfIC	Зобов'язання
	Прибуткові	Обтяжливі		
Баланс на початок періоду	161 938	15 859	1 021	178 818
Результат страхових послуг	-15 062	-623	14 450	-1 235

МСФЗ 17

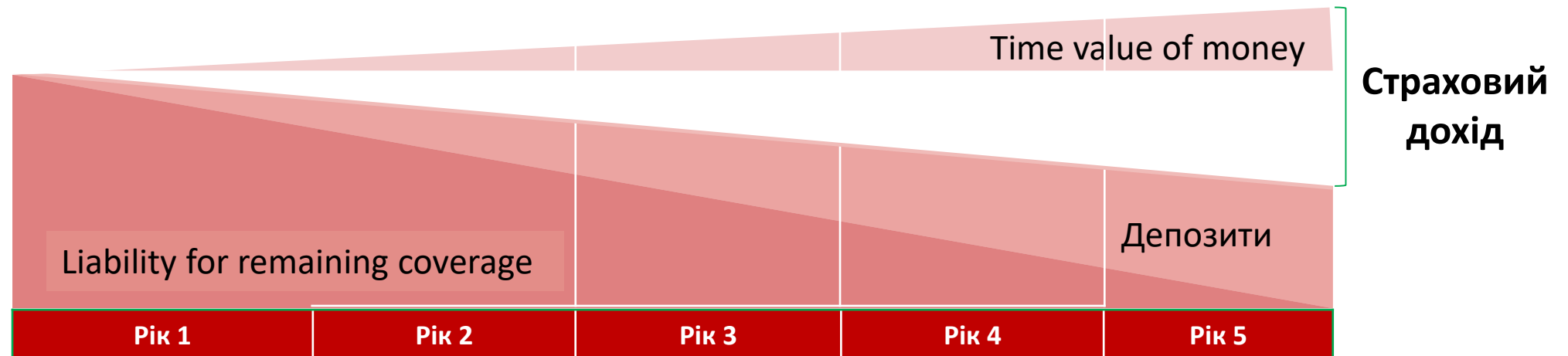
Розкриття інформації щодо результатів надання страхових послуг

- » Страхова послуга відображає зміни в страхових зобов'язаннях (вивільнення CSM, звільнення від ризику, коригування на підставі досвіду тощо)
- » АЛЕ представлена у звіті про прибутки і збитки як:
  - Дохід від страхування мінус витрати на страхові послуги
- » Загальний дохід від страхування — це сума сплачених премій:
  - » зкоригована на фінансовий ефект; та
  - » виключаючи будь-які інвестиційні компоненти
- » Дохід від страхування, визнаний для відображення передачі обіцяних послуг, який відображає винагороду, на яку суб'єкт господарювання очікує отримати право

Дохід від страхування

- » Визнаний дохід зменшує зобов'язання за на залишок покриття
- » Виплати страхувальникам, не пов'язані зі страховим випадком (повернення «депозитів»), не є доходом
- » Дорівнює отриманим преміям (скоригованим на вартість грошей у часі), які відносяться до послуг, наданих за період

Результат страхових послуг

Примітки	Зобов'язання на залишок покриття(LRC)		ЛІС	Прибуток або збиток
	Прибуткові	Обтяжливі		
Дохід	-9 856	-	-	-9 856
Витрати на страхові послуги			7 985	7 985
- Зобов'язання				
- Обтяжливі контракти та сторнування/відновлення збитків		-623		-623
- Аквізиційні витрати	1 259			1 259
Інвестиційні компоненти	-6 465		6 465	-
<i>Результат страхових послуг</i>	<i>-15 062</i>	<i>-623</i>	<i>14 450</i>	<i>-1 235</i>

МСФЗ 17

«Звіт про зміни у страхових зобов'язаннях»

Примітки	LfRC		LfIC	Зобов'язання
	Прибуткові	Обтяжливі		
Баланс на початок періоду	161 938	15 859	1 021	178 818
Результат страхових послуг	-15 062	-623	14 450	-1 235
Фінансові витрати за страхуванням	8 393	860	55	9 308
Грошові потоки	33 169	-	-14 336	18 833
Баланс на кінець періоду	191 190	6 504	8 040	205 724

Узгодження доходу

Примітки	Дохід
Витрати на страхові послуги	7 985
Зміна в коригуванні на нефінансовий ризик	604
Контрактна сервісна маржа	923
Інше (обтяжливі та коригування на підставі досвіду)	-840
Розподіл аквізиційних витрат	1259
Коригування на підставі досвіду і минулі вимоги	-75
<i>Дохід</i>	9 856

Очікуване визнання CSM

Примітки	20x3	20x4	20x5
Баланс CSM на початок періоду	5 797	2 993	1 030
Дисконт, який має бути нарахований	290	150	52
CSM, яка має бути визнана	-3 094	-2 113	-1 082

Актив за аквізиційними грошовими потоками

Примітки	20x2
Баланс на початок періоду	
Нові укладені контракти	
Мінус: амортизовані суми	
Мінус: Зниження корисності	
Баланс на кінець періоду	

Актив за аквізиційними грошовими потоками (ІАА)

Примітки	20x3	20x4	20x5
Баланс на початок ІАА			
Дисконт, який має бути нарахований			
ІАА, що має бути визнано			

Розкриття інформації про
підхід на основі розподілу
премії (РАА)

Підхід на основі розподілу премії

Розкриття інформації стосовно переносу на наступний період

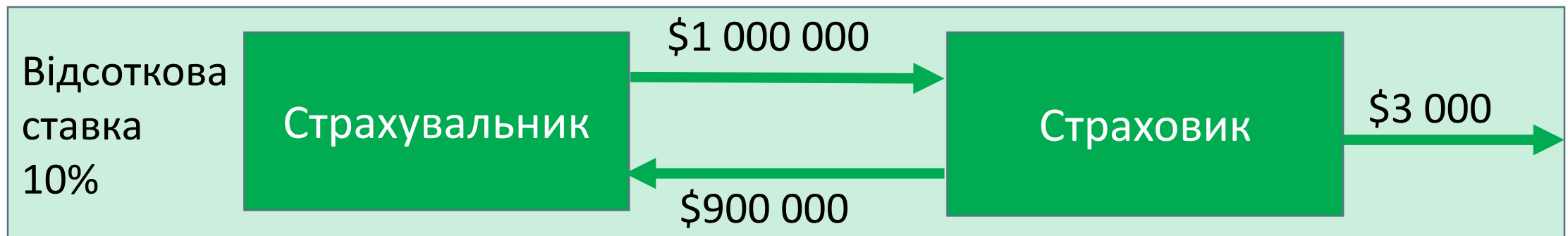
- » Не потрібно розкривати інформацію стосовно:
  - » CSM, маржі ризику та грошових потоків виконання
  - » Вартості нового бізнесу
- » Потрібно розкривати інформацію стосовно:
  - » Ефекту у звіті про доходи
  - » Грошових потоків
  - » LRC vs LIC
  - » Обтяжливих контрактів

Приклад

Контракт страхування транспортного засобу терміном на один рік

Страховик укладає 100 контрактів страхування транспортних засобів і очікує, що:

- » Відсоткова ставка - 10%
- » 1 січня він сплачує 3000 доларів США як витрати на техогляд транспортних засобів за всіма контрактами
- » 2 січня кожен страхувальник сплачує щорічну премію у розмірі 10 000 доларів США
- » Страховик очікує вимоги у розмірі 75 000 доларів США на місяць (загалом 900 000 доларів США)
- » Вимоги подаються до кінця місяця, оплачуються 1-го числа наступного місяця

Приклад

Спрощене розкриття

Місяць 1 дебет/(кредит)	Зобов'язання на залишок покриття (LRC)	Зобов'язання за страховими вимогами (LIC)	Зобов'язання	P&L
Баланс на початок періоду	-	-	-	
Грошові потоки				
Премії	-1000 000		-1000 000	
Вимоги та інші витрати		-	-	
Сплачені аквізиційні витрати	3 000		3 000	

Окреме розкриття інформації про грошові потоки (МСФЗ 17.105)

Приклад Спрощене розкриття

Місяць 1 дебет/(кредит)	LRC	LIC	Зобов'язання	P&L
Баланс на початок періоду	-	-	-	
Премії	-1000 000		-1000 000	
Вимоги та інші витрати				
Сплачені аквізиційні витрати	3 000		3 000	
Дохід від страхування				
Дохід від страхування	87 916		87 916	-87 916

Окреме розкриття інформації про розподіл доходу (МСФЗ 17.103)

Приклад

Спрощене розкриття

Місяць 1 дебет/(кредит)	LRC	LIC	Зобов'язання	P&L
Баланс на початок періоду	-	-	-	
Премії	-1000 000		-1000 000	
Вимоги та інші витрати				
Сплачені аквізиційні витрати	3 000		3 000	
<i>Дохід від страхування</i>	87 916		87 916	-87 916
<i>Витрати на страхові послуги</i>				
Понесені вимоги та інші витрати		-75 000	-75 000	75 000
Зміни, які відносяться до минулого		-	-	-
Амортизація аквізиційних витрат	-264		-264	264

Окреме розкриття інформації про витрати на страхові послуги (МСФЗ 17.103)

Приклад

Спрощене розкриття

Місяць 1 дебет/(кредит)	LRC	LIC	Зобов'язання	P&L
Баланс на початок періоду	-	-	-	
Премії	-1000 000		-1000 000	
Вимоги та інші витрати				
Сплачені аквізиційні витрати				
Дохід від страхування				-87 916
Понесені вимоги та інші витрати		-75 000	-75 000	75 000
Амортизація аквізиційних витрат	-264		-264	264
Фінансові витрати за страхуванням				
Фінансові витрати	-8 308		-8 308	8 308

Примітка. Зазвичай інвестовані кошти приносять дохід. Якщо інвестувати за безризиковою ставкою, це буде відповідати витратам

Окреме розкриття інформації про фінансові витрати на страхування МСФЗ 17.10

Приклад

Спрощене розкриття

Місяць 1 дебет/(кредит)	LRC	LIC	Зобов'язання	P&L
Баланс на початок періоду	-	-	-	
Премії	-1000 000		-1000 000	
Вимоги та інші витрати				
Сплачені аквізиційні витрати	3 000		3 000	
Дохід від страхування	87 916		87 916	-87 916
Понесені вимоги та інші витрати		-75 000	-75 000	75 000
Амортизація аквізиційних витрат	-264		-264	264
Фінансові витрати за страхуванням				
Фінансові витрати	-8 308		-8 308	8 308
	-917 656	-75 000	-992 656	-4 344

Приклад Спрощене розкриття

Місяць 2 дебет/(кредит)	LRC	LIC	Зобов'язання	P&L
Баланс на початок періоду	-917 656	-75 000	-992 656	

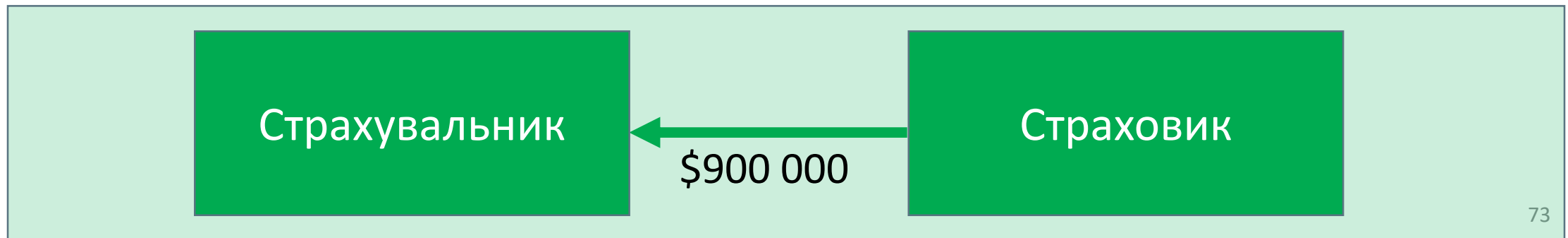

Приклад

Спрощене розкриття

Місяць 2 дебет/(кредит)	LRC	LIC	Зобов'язання	P&L
Баланс на початок періоду	-917 656	-75 000	-992 656	
Грошові потоки				
Премії		-	-	
Вимоги та інші витрати		75 000	75 000	
Сплачені аквізиційні витрати			-	

Одноразова премія, тому немає премій у наступні місяці

Приклад Спрощене розкриття

Місяць 2 дебет/(кредит)	LRC	LIC	Зобов'язання	P&L
Баланс на початок періоду	-917 656	-75 000	-992 656	
Премії	-		-	
Вимоги та інші витрати		75 000	75 000	
<i>Дохід від страхування</i>				
Дохід від страхування	87 916		87 916	-87 916

Приклад

Спрощене розкриття

Місяць 2 дебет/(кредит)	LRC	LIC	Зобов'язання	P&L
Баланс на початок періоду	-917 656	-75 000	-992 656	
Премії	-		-	
Вимоги та інші витрати		75 000	75 000	
Дохід від страхування	87 916		87 916	-87 916
<i>Витрати на страхові послуги</i>				
Понесені вимоги та інші витрати		-75 000	-75 000	75 000
Зміни, які відносяться до минулого		-	-	-
Амортизація аквізиційних витрат	-264		-264	264

Приклад

Спрощене розкриття

Місяць 2 дебет/(кредит)	LRC	LIC	Зобов'язання	P&L
Баланс на початок періоду	-917 656	-75 000	-992 656	
Премії	-		-	
Вимоги та інші витрати		75 000	75 000	
Дохід від страхування	87 916		87 916	-87 916
Понесені вимоги та інші витрати		-75 000	-75 000	75 000
Амортизація аквізиційних витрат	-264		-264	254
Фінансові витрати за страхуванням				
Фінансові витрати	-7 647		-7 647	7 647

Приклад Спрощене розкриття

Місяць 2 дебет/(кредит)	LRC	LIC	Зобов'язання	P&L
Баланс на початок періоду	-917 656	-75 000	-992 656	
Премії	-		-	
Вимоги та інші витрати		75 000	75 000	
Дохід від страхування	87 916		87 916	-87 916
Понесені вимоги та інші витрати		-75 000	-75 000	75 000
Амортизація аквізиційних витрат	-264		-264	254
Фінансові витрати	-7 647		-7 647	7 647
Баланс на кінець періоду	-837 652	-75 000	-912 652	-5 005

Інші вимоги щодо розкриття
інформації

МСФЗ 17

Інше важливе розкриття інформації

- » Мета розкриття інформації: розкрити інформацію, яка разом із інформацією, наданою в основній (primary) фінансовій звітності, дає користувачам змогу оцінити вплив контрактів у сфері застосування МСФЗ 17 на фінансовий стан, фінансові результати та грошовий потік суб'єкта господарювання
- » Якщо розкриттів інформації із застосуванням стандарту недостатньо для досягнення мети, суб'єкт господарювання має розкрити додаткову інформацію, необхідну для досягнення цієї мети.

МСФЗ 17

Інше важливе розкриття інформації

- » Пояснення щодо визнаних сум (МСФЗ 17.97-109А)
- » Розкрити та пояснити суми фінансових доходів та витрат зі страхування (МСФЗ 17.110-113)
- » Розкрити пояснення перехідних сум (МСФЗ 17.114-116)
- » Розкрити суттєві судження (МСФЗ 17.117-120)
- » Розкрити характер і ступінь ризику (МСФЗ 17.121-128)

Суттєві судження та оцінки

- » Методи, які використовуються для оцінки вхідних даних
- » Методологія оцінки
- » Зміни в методах
- » Еквівалент рівня довірчої ймовірності

Оцінки

Очікуються якісні розкриття інформації стосовно:

- » Визначення меж контракту
- » Актуарних суджень
- » Вивчення досвіду та кращих практик
- » Кривих дохідності
- » Кількості страхових виплат
- » Розподілу грошових потоків

Методології оцінки

Має бути розкрито:

- » Агрегування
- » Підходи
  - » Оцінка відповідності вимогам РАА
  - » Оцінка вимог до VFA
- » Включені грошові потоки
- » Визнання та оцінка обтяжливих контрактів
- » Актуарні розрахунки
- » Ставки дисконту
- » Коригування на нефінансовий ризик

Зміни в моделях і оцінках

Потрібно надати інформацію про зміни в:

- » Оцінках
- » Методологіях оцінки
- » Регулятивних вимогах до капіталу

Порівняння із кращими практиками аналіз (“бенчмаркінг”)

- » Еквівалент рівня довірчої ймовірності
- » Дослідження досвіду
- » Актуарний аналіз.

Характер і масштаби ризиків

Характер і масштаби ризиків

Ризик і пом'якшення ризику

- » Кількісна оцінка ризиків
- » Чутливість до ризику
- » Ліквідність
- » Концентрація ризиків
- » Природні взаємозаліки
- » Зниження ризиків

Характер і масштаби ризиків

Види ризиків (якісні та кількісні)

- » Страховий ризик
- » Фінансовий ризик
  - » Ризик ліквідності
  - » Ринковий ризик
- » Операційний ризик
- » Кредитний ризик

Управління капіталом

- » Цілі та управління
- » Вимоги та обмеження щодо капіталу
- » Нормативні обмеження щодо здійснення господарської діяльності
- » Управління активами та пасивами (“asset liability management”)

Представлення та розкриття
інформації
Перестраховання

Утримувані контракти перестраховування

- » Окремий облік утримуваних контрактів перестраховування та відповідних базових страхових контрактів
- » Відсутність дзеркального обліку для контрактів перестраховування та базових страхових контрактів
- » Застосування загальної моделі до оцінки грошових потоків виконання
  - » використання послідовних оцінок грошових потоків, але
  - » відмінності в оцінках можуть виникати через доступ до різних джерел інформації та через різні коригування на ефект диверсифікації

Утримувані контракти перестраховування *(продовження)*

- » Очевидні прибутки або збитки при первісному визнанні контракту перестраховування, визнані протягом періоду покриття контракту перестраховування як отримані послуги
- » Після первісного визнання:
  - » визнання у CSM змін в оцінках грошових потоків виконання, пов'язаних з майбутніми послугами (відповідно до загальної моделі), за винятком
  - » визнання у прибутку чи збитку тих змін, які виникають у результаті змін у оцінках грошових потоків виконання за базовим контрактом прямого страхування, і які негайно визнаються у прибутку чи збитку.

МСФЗ 17

Звіт про прибутки та збитки

Прибуток чи збиток	20x1
Дохід від страхування	10 304
Витрати на страхові послуги	-9 069
Прибуток/збиток від перестраховування	-448
Результат страхових послуг	787
Витяг з бухгалтерського балансу	20x1
Активи за контрактом перестраховування	20 572
Інвестиційні активи	226 297
Сукупні активи	XX

- Аналогічний облік, але навпаки
- Можна вибрати відкремлення премій і вимог

Окреме перенесення на наступний період вимагається у примітках

Дякую